

Roku
1761.

Nro
XLV.

z WILNA w PIĄTEK DNIA 6. LISTOPADA.

z *Wilna* 6. *Listopada*.

W Xieźna Jmsć Soltohubowa Generalowa Artyleryi W. X. Ltu przybyła.

Jmsć Xieźna *Societatis JESU* Jan Josef *Rossignol* Professor *Matematyki*, i Jan *Fleuret* Professor *Fizyki* experimentalney do Akademii tu teyszey ze *Francyi* sprowadzeni, po oświadczonych przytomnemu Państwu należytościach, zaczęli na dniu dzisiejszym dawać swe Lekcyje w Szkołach publicznych.

z *Wiednia* 17. *Października*.

Osobliwych wiadomości nie mamy ze *Sląska*. Pomnażają tylko for-

tyfikacye z wielkim pośpiechem w *Swidnicy*, a poproszone naprawują z *Rzymu* 3. *Października*.

Ponieważ kuryer nie przybył z *Turyna*, aż po odjeździe Papięskim do *Castelgandolfo*, rozdawanie wakansów w *Collegium* Kardynalskim nie prędzey nastąpi, chyba w przyszłym miesiącu.

Ociec Święty odpisał na list Króla *Portugalskiego* oznajmujący o narodzeniu Xcia de *Beira* wnuka swego: zkad spodziewają się przystępu łacniejszego do urodzy.

z *Paryża* 3. *Października*.

Pan *Wilelm Chappel* rrafunkiem doszedł

doszedł rzeczy barzo wszystkim żeglującym potrzebny. Ten Mędrzec chcąc wieczorem spróbować waryacyi strzałki magnesowej, postrzegł, iż ona zmieszała się, a odskoczyła od swej dyrekcyi na 4. albo 5. gradusów z każdej strony.

Pan *Chappel* ponowiwszy różnie pokilkakrot tę próbę, poznał, iż łój ciągnął mocno strzałkę magnesową, i sprawował ten niezwyuczayny obrót.

Zeglarz pewny upewniony o tym dziwnym przypadku, rzekł, iżem postrzegł na morzu podobny obrót w strzałce, kiedy na puszkę magnesową łój spadał.

Pan *Samuel Kupfer* sprzedaje zebrane od niego Medale starodawne, między któremi złotych 20. a trefbnych 580.

z *Wiednia* 21. *Pazdziernika*.

Woyska w *Sląsku* w tymże samym zostają położeniu. Król *Pruski* stoi w *Srehlen*, a General *Laudonw Freyburg*.

Donoszą z *Saxonii*, iż *Feldmarszałek Daun* ruszył się, a korpus pod kommandą Generala *Haddyka* zostające z *Diposwald* przemieściło się do *Freyburga*.

Są także listy upewnijające, iż *Francużi* wzięli *Wolfenbutel*.

z *Paryża* 5. *Pazdziernika*.

Król *Janc* ogłosił publicznie mariaż *Adelaidy* Córki Swojej z Królem *Jmcią Hiszpańskim*.

Pan *Stanley* wyjechał ztąd d. 26. *Wrzesnia*, a Pan *de Buffy* miał tegoż dnia ruszyć się z *Londynu*.

Mimo odwołania tych Ministrów, mówią iż umysłny wysłany od *Francyi* przyłtajacey na wszystkie propozycye Dworu *Angielskiego* stanął u Pana *de Buffy* przed dniem 26. Rozumieją także, iż ugodę układają między Dworem *Drezdeńskim* i *Berlińskim*.

Wymiana *Księstwa Holztyńskiego* na *Hrabstwa Oldenburg* i *Delmenhorst* z Królem *Duńskim* wielu mów różnych jest przyczyna.

Miedzy *Francją* i *Hiszpanią* lubo głoźa o *Traktacie*, ale ten barźiej w chęci, niż w skutku ukazuje się.

z *Altony* 13. *Pazdziernika*.

Z *Pomeranii* oznajmują nam, iż ponieważ General *de Platten* złączył się z *Książciem de Wirtemberg* przed *Miastem Kolberg*, General *de Romanzow* nieco cofnął się, aby tym prędzey z posiłkami, których od woyska głównego oczekiwał, złączyć się mógł; abowiem *Feldmarszałek Buturlin* zapewne w inszą stronę

stronę udając się, wtargnął do dalszej *Pomeranii*: część największa wojska jego znajduje się w *Stargard*.

z *Berlina* 20. *Pazdziernika*.

Przed kilką dniami *Francuży* wtargnęli do Księstwa *Wolffenbutel*.

Dnia 8. tego miesiąca *Krolewicz* Polski *Xawier* z 10. albo 12. tysięcy podszedłszy pod Miasto *Wolffenbutel* tak nań uderzył, iż się *kommandant* d. 10. w wieczor z garnizonek poddać musiał. Zkąd wspomniany poczet udał się do *Brunswika*, i tak z baterjami swojemi pośpieszył, iż d. 13. ku wieczorowi wszystko do przypuszczenia szturm na pogotowiu było: Tam *Książę Fryderyk Brunswicki* i *General Luckner* właśnie wczas na odsiecz przybyli. Przy *Oelper* uderzyli na 700. ludzi nieprzyjacielskich, których ze wszystkim zniósłszy 2. armaty zdobyli: a gdy do Miasta weszli, *Francuży* nie tylko od oblężenia ustąpili, ale też Miasto *Wolffenbutel* opuściwszy nazad się cofnęli.

Polk wojska *Imperyi* d. 6. tego Miesiąca wpadłszy do Miasta *Halle* aż do d. 9. w nim się bawił, którego powziawszy wiadomość o przyciągnięciu *Generała de Seidlitz*

śpieszno uciekł.

Wojsko *Szwedzkie* znowu się wróciło za rzekę *Peene*, Miasta jednak *Anklam* i *Demin* onego żołnierzmi jeźdźce są osadzone. *Półownik de Belling* dla tej przyczyny aż do *Schwerinsburg* pomknął się.

Z *Kolberka* wiadomości mamy, iż d. 9. tego miesiąca flota *Moskiewska* od Miasta oddaliła się a *General Romanzow* ciężką artylerją odprowadzić kazał.

z *Stokolmu* 28. *Września*.

Nasza flota lubo złączona z *Moskiewską*, nie rzuciła jednak żadnej bomby na Miasto, ani wystrzeliła nigdy przeciw murom z armaty: Pogląda tylko na waleczne dzieła wojska *Rosyjskiego*. Ma rozkaz wyśłać kilka Regimentów *Szwedzkich*znaczonych do pomocy *Generalowi de Romanzoff*, wszystkiego wojska *Szwedzkiego* ma być 14. tysięcy.

z *Wesel* 7. *Pazdziernika*.

Książę Marzalek de Soubise stoi pod *Coesfeld*. Odwód *Pana de Chwert* znajduje się nad *Lippą* między *Boer* i *Reckelingshausen*.

Pan de Conflans spalił 2. miliony 610. tysięcy racyi furazow w *Ostfryzyi*. Zołtawiwszy 140. ludzi

(2)

w

w *Embden*, które opanował d. 24. Września, szedł droga *Emmerychańska*, na której wojsko jego rozpuściło 4. tysiące Chłopów idących przeciw niemu uzbrojonych strzelbą i widłami: ale ta kupa prowadzona przez ślepa rozpacz wpadła do *Embden* wyrzuciła cały garnizon Francuski nie słuchając przeciwnych rad Magistratu. Dlaczego Pan de *Wurmser* przyprowadził do Miasta tego korpus liczny, i kazał 9. wsi spalić.

z *Konstantynopola* 2. *Września*.

Różne niezwykłe temi dniami w przytomności Sultana odprawiły się rady. Co się do nich ścierało, i co na nich stało, jeszcze nam nie wiadomo. To tylko wiemy, iż do wszystkich portów *Ottomańskich* rozkazy wyszły, które wywożenie zboża za granicę zakazują.

Kuryera wyprawionego od Pana de *Roxin* Posła Pruskiego u *Porty* zabił w drodze Janczar przewodnik jego.

z *Smirny* 16. *Sierpnia*.

Flota *Ottomańska* przybiła się do naszego portu. d. 30. *Lipca*. Zawie-

ra 5. okrętów 30. *Galer* i 3. półgalerki: wojska miała na 10. tysięcy. Wielki Amirał karności wszelkiey przestrzeżał. Konfulowie *Francuski* i *Angielski* mieli audyencya d. 3. tego miesiąca, a nazajutrz Konful *Wenecki* i inni *Europejscy* mieli z nim rozmowę. Dnia 7. udała się flota na morze, a żaden nie wie w którą stronę.

z *Lisbony* 31. *Sierpnia*.

Dnia 28. tego miesiąca odprawiły się ceremonie Chrzestne nad nowo narodzonym Xciem de *Beira* w Kaplicy Królewskiej, które sprawował Kardynał Patriarcha *Saldanka*. Król z Królową trzymali do chrztu barzo kosztownie ubrani, i dali imie Xciu *Józef Franciszek Xawier*.

z *Hildesheim* 6. *Października*.

Francuzi powtórnie wznaczoney liczbie w kray *Brunświcki* ciągną. wojsko Królewic *Xawier* i Generała *Clofen* stoi przy *Seejen*, które przewyższająca potęga, Generała de *Luckner* do uchodzenia ku Miastu nazemu przymusiło. Nieprzyjacieli opanowawszy zamek *Scharzfels* stara się go ze wszystkim zruinować.

NB. WIADOMOSCI LITERACKIE wyszły na ten Miesiąc kończące zdanie o miejscu mychomania Młodziei.